

PER DEFINITIE LEGAL DESIGN

Afgelopen jaar heeft Legal Design een ware vlucht genomen. Het is inmiddels een bekende term en vakgebied. Toen ik begon als Legal Design Adviseur bij Houthoff keken mensen mij verwaasd aan als ik over mijn werk vertelde. Inmiddels is de respons veel vaker 'Oh, daar heb ik over gehoord'.

Zoals dat vaker gaat met ideeën die het levenslicht zien, worden zij (langzaam maar zeker en met groeistuipten) volwassen. Voordat een idee van innovatie naar volwassenheid is gegroeid gaat zij meerdere fases door. Met een piek bij het 'trendmoment'; binnen no-time is iedereen en alles legal design(er). De term Legal Design lijkt een verzamelnaam te worden voor al het beeldgebruik binnen de juridische dienstverlening of voor datgene wat maar enigszins neigt naar juridische inhoud. Er is in de afgelopen periode dan ook een verzameling aan definities ontstaan van wat Legal Design is met een wildgroei aan 'legaldesign-werk' als gevolg. Tijd voor een heldere definitie; wat is het wél en wat is het níét?

Is Legal Design inderdaad alles waar juridische inhoud (in wat voor vorm dan ook) vormgeving raakt? Of is het alles wat vormgeving raakt binnen een juridische context? Dan zou een brochure van een advocatenkantoor of een mooi opgemaakt pitchdocument ook legal design zijn. Wellicht kan je beargumenteren dat dit zo is en Legal Design enkel het snijvlak tussen design en legal betreft. Voor mij is het dat juist niet. Dat vormgeving een belangrijke rol speelt is evident. Dit doet zij in alle sectoren en bedrijven. Ongeacht of het een dienstverlener, serviceaanbieder of producent betreft. Design heeft altijd een plek in de boardroom. Dat heeft het dus ook binnen de juridische sector. Dat maakt het echter - voor mij - geen Legal Design. Prachtig vormgegeven pitches, brochures, lesmateriaal, interactieve websites en het gebruik van iconen in documenten – ik juich het allemaal toe, maar volgens mij is dat niets meer (of minder) dan het benutten van de voordelen van visualisatie en vormgeving als didactische of marketing tool.

Legal Design is méér dan het halen van design naar de wereld van het recht. Dus hierbij mijn definitie:

Legal Design = juridische strategie x beleving

Voor mij gaat het om het gevoel dat het ontwerp je geeft. Empathie zou – juist bij een Legal Design - altijd de hoeksteen van het legal design moeten zijn. Bij het ontwerpen van een effectief legal design mag de menselijke dimensie nooit ontbreken. Het draait nooit om het ontwerp; het draait om het effect dat dat ontwerp heeft op (het gedrag van) de ontvanger.

Voor mij is Legal Design de combinatie van juridische inhoud met behavioural design waarbij vormgeving de tool is die je inzet om dat doel te bereiken. Om te verhelderen, om uit te leggen, om te ondersteunen of om te overtuigen. Binnen de 'paraplu' Legal Design maak ik daarom onderscheid in verschillende type design: client design, contract design, stakeholder design, negotiation design en litigation design. Die elk om een andere aanpak en ander soort vormgeving vragen.

Zoals bij elk ontwikkelend vakgebied zal de markt na verloop van tijd bepalen waar de grenzen liggen, wat de term inhoudt en wat het niveau van werk is dat daarbij hoort. Daar kijk ik naar uit. Maar voor nu ben ik benieuwd hoe jij hierover denkt. Is Legal Design méér dan enkel het brengen van design naar de wereld van het recht? Zijn er verschillende type Legal Design of is binnen de noemer Legal Design alles gelijk? Ik hoor het graag; eens of oneens.

Legal Design | Designed to deliver

— Author: S. van Hecke